

Reflectie leerproces

In dit eerste blok van de minor Het internet gaat stuk en wij gaan het repareren heb ik vooral geleerd om anders naar technologie te kijken.

Waar ik eerst vooral dacht in termen van gebruiksgemak en innovatie, kijk ik nu naar de waarden en gevolgen die achter elke digitale keuze schuilgaan.

Dit blok voelde als een proces van ontwaken, stap voor stap besepte ik dat technologie nooit neutraal is, en dat ik als ontwerper een rol speel in hoe eerlijk, transparant en menselijk het internet kan zijn.

Denken over wat stuk is

In het begin van de minor keek ik vooral kritisch naar bestaande systemen. Door opdrachten als Denken over Tech en mijn onderzoek naar online tracking leerde ik wat er eigenlijk “stuk” is aan het internet. Ik onderzocht hoe data wordt verzameld via cookies, trackers en fingerprinting, en zag hoe privacy in de praktijk nauwelijks te beschermen is. De juridische en ethische opdrachten maakten dit nog scherper: ik ging inzien hoe digitale rechten, eigenaarschap en economische belangen allemaal met elkaar verbonden zijn. Tijdens mijn analyse van jongeren en privacy ontdekte ik dat veel mensen wél geven om hun data, maar vaak niet begrijpen wat er werkelijk met die data gebeurt. Deze fase leerde me kritisch denken, niet alleen over technologie, maar ook over mezelf als gebruiker. Ik begon te begrijpen dat verantwoordelijkheid niet alleen bij grote bedrijven ligt, maar ook bij ontwerpers die keuzes vertalen naar ervaringen.

Maken en experimenteren

In de tweede helft van het blok kon ik mijn inzichten vertalen naar iets concreets.

Samen met Younes maakte ik een presentatie over online tracking waarin we lieten zien hoe data zich verspreidt over het web. Door onderzoek te doen naar cookies, tracking pixels en fingerprinting leerde ik hoe diep dataverzameling in het internet verweven zit, en hoe belangrijk het is om die informatie begrijpelijk te maken voor anderen.

Het groepsproject Design & Economie ging nog een stap verder. We ontwierpen een nieuwe versie van BNNVARA Joop als onafhankelijk Fediverse-platform, zonder reclame of commerciële sturing. Daar leerde ik dat ontwerp ook een economische keuze is: de manier waarop je een systeem financiert, bepaalt direct welke waarden het uitdraagt. Dat besef gaf mijn ontwerpproces meer diepte, ik begon te denken in termen van waarden in plaats van functies.

Tijdens het maken ontdekte ik dat design een taal is waarmee je morele dilemma's zichtbaar kunt maken. Door te verbeelden, maak je gesprekken mogelijk die anders niet gevoerd zouden worden.

Delen en reflecteren

Het laatste deel van het blok draaide om reflectie en het delen van kennis. Bij de Public Stack Scan leerde ik om applicaties als ChatGPT en Firefox te analyseren op publieke waarden zoals

privacy, transparantie en governance. Daarbij merkte ik hoe belangrijk open-source en onafhankelijke infrastructuren zijn voor een gezond digitaal ecosysteem.

Ook de kleinere opdrachten, zoals het overstappen van Chrome naar Brave en het aanvragen van mijn Instagram-data, hielp met bewust worden over dingen als privacy. Ik begon niet alleen anders te denken, maar ook anders te handelen.

Ik zie nu dat delen niet alleen gaat over publiceren, maar over verantwoordelijkheid nemen. Wat ik maak, heeft pas waarde als anderen er iets aan hebben, als het kennis of bewustzijn toevoegt aan de wereld om me heen.

Mijn groei als ontwerper

Als ik terugkijk op dit blok, zie ik een duidelijke ontwikkeling:

- Ik ben kritischer geworden, maar ook nieuwsgieriger.
- Ik durf technologie te bevragen in plaats van het zomaar te gebruiken.
- En ik zie nu dat ontwerpen niet alleen iets maken is, maar ook iets betekenen.

Door de minor ben ik me bewuster geworden van de kracht van mijn rol: ik kan technologie vormgeven op een manier die publieke waarden versterkt in plaats van ondermijnt.

Mijn belangrijkste inzicht is dat goed ontwerp niet alleen esthetisch is, maar ook ethisch, inclusief en eerlijk. Dat is wat ik meeneem naar Blok 2, de wil om te blijven ontwerpen met verantwoordelijkheid, empathie en een open blik.